

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

referitoare la solicitarea suspendării acțiunii Legii nr. 244 din 16
decembrie 2020 pentru modificarea unor acte normative
(proiectul nr. 495 din 4 decembrie 2020)

(Sesizarea nr. 209a/2020)

CHIȘINĂU

21 decembrie 2020

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Gheorghe Reniță, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 21 decembrie 2020,
Examinând *prima facie* sesizarea menționată,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând în camera de consiliu,

CONSTATĂ

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională pe 21 decembrie 2020, în baza articolelor 135 alin. (1) lit.a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, de dl Sergiu Litvinenco, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Curtea observă că autorul sesizării îi solicită Curții să verifice *a priori* constituționalitatea Legii nr. 244 din 16 decembrie 2020 pentru modificarea unor acte normative.

3. Autorul sesizării menționează că la data depunerii sesizării Legea contestată (proiectul nr. 495 din 4 decembrie 2020) nu a fost promulgată de Președintele Republicii și nu a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Curtea notează că, având în vedere informația publicată pe site-ul oficial al Parlamentului (<http://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/LegislativId/5353/language/ro-RO/Default.aspx>), proiectul nr. 495 din 4 decembrie 2020 a fost adoptat pe 16 decembrie 2020. El a devenit lege și i s-a atribuit numărul 244.

4. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că actul adoptat de Parlament se bucură deja de statutul de „lege”, chiar dacă încă nu a intrat în vigoare. În acest sens, Curtea a reținut că poate verifica, la sesizare, constituționalitatea unei legi atât înainte publicării ei în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cât și după publicare (a se vedea HCC nr. 9 din 14 februarie 2014, § 40 și punctul 1 din dispozitiv; HCC nr. 24 din 8 octombrie 2020, § 15; DCC nr. 137 din 7 decembrie 2020, § 5; DCC nr. 148 din 18 decembrie 2020, § 4).

5. Astfel, în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii nr. 244 din 16 decembrie 2020 pentru modificarea unor acte normative, ține de competența Curții Constituționale.

6. Legea contestată are ca efect reducerea termenului în care poate fi efectuat controlul de avere și interese personale (*i.e.* de la trei ani la un an). De asemenea, Legea contestată face ca începerea urmăririi penale pentru anumite categorii de infracțiuni, *e.g.* infracțiunea de îmbogățire ilicită (prevăzută de articolul 330² din Codul penal), să depindă de existența unui act pronunțat de Autoritatea Națională de Integritate privind constatarea încălcării legislației în materie. În fine, Legea contestată prevede că ea va produce efecte și pentru controalele începute de Autoritatea Națională de Integritate până la intrarea ei în vigoare.

7. Autorul sesizării îi solicită Curții să suspende acțiunea Legii contestate în baza articolului 25¹ alin. (2) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, menționând că există riscul ca odată cu intrarea în vigoare a Legii contestate să fie încetate toate dosarele aflate în gestiunea Autorității Naționale de Integritate, din cauza expirării termenului stabilit pentru efectuarea controlului. De asemenea, autorul sesizării afirmă că Legea contestată va avea repercusiuni și pentru procesele penale inițiate în baza articolului 330² din Codul penal.

8. Curtea reține că poate suspenda acțiunea actelor normative prevăzute la articolele 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995, sesizate în modul corespunzător la Curtea Constituțională, care afectează sau care se referă la domeniile stabilite la articolul 25¹ alin. (2) din Legea citată și articolul 7¹ alin. (2) din Codul menționat.

9. Examinând *prima facie* sesizarea în partea ce ține de dispunerea suspendării, Curtea observă, pe de o parte, că în cazul în care acțiunea Legii contestate nu va fi suspendată, ea ar putea fi pusă în aplicare și ar putea produce efecte, de exemplu, în privința dosarelor penale pornite în baza articolelor 326¹, 330² și 352¹ alin. (2) din Codul penal, precum și în privința dosarelor de control al averilor și al intereselor personale aflate în gestiunea Autorității Naționale de Integritate. Pe de altă parte, Curtea notează că în cazul suspendării acțiunii Legii contestate nu se vor putea lua decizii, eventual, în baza unei legi contestate în fața Curții Constituționale. Mai mult, suspendarea acțiunii Legii contestate va putea elimina din discuție problema referitoare la soluțiile dispuse în baza unei legi care poate fi declarată neconstituțională.

10. Având în vedere aceste circumstanțe, Curtea consideră că suspendarea Legii contestate are mai multe beneficii sub aspect constituțional în raport cu soluția nesuspendării ei. Cu privire la domeniul afectat de Legea contestată, Curtea reține că soluția suspendării este necesară pentru a evita prejudiciile și consecințele negative iminente pentru ordinea constituțională (a se vedea articolul 25¹ alin. (2) pct. 1) lit. h) din Legea cu privire la Curtea Constituțională; articolul 7¹ alin. (2) pct. 1) lit. h) din Codul jurisdicției constituționale). Astfel, Curtea reține că riscul eventualei încetării a dosarelor penale pornite în baza articolelor 326¹, 330² și 352¹ alin. (2) din Codul penal, precum și a dosarelor de

control al averilor și intereselor personale în cazul nesuspendării Legii contestate corespunde temeiurilor de suspendare referitoare la „eventualele prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale aplicării Legii contestate” stabilite în jurisprudența Curții (a se vedea DCC nr. 42 din 30 aprilie 2020; DCC nr. 43 din 14 mai 2020 și DCC nr. 80 din 2 iulie 2020; DCC nr. 137 din 7 decembrie 2020, §§ 10-11).

11. În același timp, Curtea notează că pentru a fi respectat principiul loialității constituționale (a se vedea HCC nr. 7 din 18 mai 2013, § 49; HCC nr. 33 din 10 octombrie 2013, § 50; HCC nr. 30 din 8 decembrie 2015, § 43), în cazul contestării unei legi pentru motive de neconstituționalitate, Președintele Republicii trebuie să aștepte hotărârea Curții Constituționale și să promulge legea doar dacă constituționalitatea ei a fost confirmată de către Curte (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 9 din 14 februarie 2014, § 68; HCC nr. 12 din 7 mai 2020, § 88; DCC nr. 137 din 7 decembrie 2020, § 12).

Din aceste considerente, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) și 140 alin. (2) din Constituție, articolelor 25¹ și 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 6, 7¹, 61 și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE

1. *Se admite* cererea de suspendare a acțiunii Legii nr. 244 din 16 decembrie 2020 pentru modificarea unor acte normative (proiectul nr. 495 din 4 decembrie 2020) depusă de domnul Sergiu Litvinenco, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. *Se suspendă* acțiunea Legii nr. 244 din 16 decembrie 2020 pentru modificarea unor acte normative (proiectul nr. 495 din 4 decembrie 2020), până la soluționarea în fond a cauzei.

3. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 21 decembrie 2020

DCC nr. 149

Dosarul nr. 209a/2020